

GRUPA KAPITAŁOWA EXATEL
Sprawozdanie z działalności Grupy
Kapitałowej EXATEL za okres
od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

Warszawa, dnia 28 marca 2019 roku

Spis treści:

1. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej EXATEL	3
2. Jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej EXATEL	4
2.1. Jednostka dominująca	4
2.2. Jednostka zależna konsolidowana	6
2.3. Pozostała jednostka	7
3. Przewidywany rozwój Grupy Kapitałowej EXATEL	8
4. Kluczowe czynniki i wydarzenia wpływające na sytuację Grupy Kapitałowej EXATEL	11
4.1. Rozwój rynku, tendencje, nowe technologie	11
4.2. Zmiany w otoczeniu prawnym	13
4.3. Zagrożenia dla prowadzonej działalności Grupy Kapitałowej	15
5. Sytuacja ekonomiczno-finansowa Grupy Kapitałowej EXATEL	18
5.1. Wyniki Grupy Kapitałowej za rok 2018	18
5.1.1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	18
5.1.2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	19
5.1.3. Kluczowe wskaźniki finansowe Grupy Kapitałowej	19
5.1.4. Podsumowanie kluczowych wyników finansowych osiągniętych przez Spółki Grupy Kapitałowej	20
6. Pozostałe informacje	21
6.1. Informacja o nabyciu udziałów (akcji) własnych	21
6.2. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej EXATEL	21
6.3. Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	21
6.4. Ochrona środowiska	21
6.5. Postępowania sądowe, arbitrażowe i administracyjne	21
6.6. Realizacja uchwał Walnych Zgromadzeń	22

1. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej EXATEL

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej EXATEL jest EXATEL S.A.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa Kapitałowa EXATEL składała się z:

- jednostki dominującej:
EXATEL S.A. z siedzibą w Warszawie;
- jednostki zależnej konsolidowanej:
ENERGO-TEL S.A. z siedzibą w Warszawie.

Pozostała jednostka, w której EXATEL S.A. posiadała udziały: QBiTT Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Struktura Grupy Kapitałowej EXATEL

EXATEL

100 %

Wartość nominalna oraz bilansowa udziałów EXATEL S.A. w spółkach na dzień 31.12.2018 roku

Nazwa Spółki	Wysokość kapitału zakładowego	Wartość nominalna udziałów EXATEL na 31.12.2018 roku
ENERGO-TEL S.A.	2 900 000,00	2 900 000,00
QBiTT Sp. z o.o.	1 044 000,00	417 600,00

Wszystkie wymienione wyżej spółki prowadziły działalność operacyjną w 2018 roku.

2. Jednostki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej EXATEL

2.1. Jednostka dominująca

Nazwa: EXATEL S.A. (dalej „EXATEL”)

Siedziba: 04-164 Warszawa, ul. Perkuna 47

KRS: 0000044577 (Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS)

NIP: 527-010-45-68

Kapitał podstawowy: 576 854 559,00 PLN na dzień 31 grudnia 2018 roku, w tym 8 360 211 akcji zwykłych i uprzywilejowanych o wartości nominalnej 69 PLN każda.

REGON: 011986640

Akcjonariat: 100% Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej

Podstawowe informacje o profilu działalności EXATEL w 2018 roku

Początki działalności EXATEL S.A. sięgają 1993 roku, kiedy to powstała spółka Telekomunikacja Energetyczna TEL-ENERGO Sp. z o.o. W dniu 27 sierpnia 1996 roku podmiot ten przekształcił się w spółkę akcyjną. Następnie, w dniu 30 września 2004 roku, doszło do połączenia w trybie art. 492 § 1 pkt. 1 KSH spółki Telekomunikacja Energetyczna TEL-ENERGO S.A. (spółka przejmująca) ze spółką Bankowe Przedsiębiorstwo Telekomunikacyjne TELBANK S.A. (spółka przejęta).

Dnia 19 października 2004 roku została zarejestrowana zmiana nazwy firmy z Telekomunikacja Energetyczna TEL-ENERGO S.A. na EXATEL S.A.

Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) podstawowy zakres funkcjonowania jednostki dominującej tj. EXATEL obejmuje działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej. Zgodnie ze Statutem EXATEL działalność w szczególności obejmuje:

- świadczenie usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych,
- eksploatację systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych,
- budowę podsystemów telekomunikacyjnych opartych głównie na technice światłowodowej, w tym z wykorzystaniem linii energetycznych,
- modernizację i wykorzystanie podsystemów telekomunikacyjnych w energetyce,
- pośrednictwo handlowe w obrocie krajowym i zagranicznym,
- organizowanie i prowadzenie obsługi technicznej i napraw podsystemów telekomunikacyjnych oraz układów wspomagających,
- zarządzanie systemami telekomunikacji energetycznej,
- świadczenie usług i pośrednictwo wykonania usług,
- prowadzenie szkoleń i kursów szkolenia zawodowego,
- hosting,
- kolokacja (wynajem powierzchni),

- zarządzanie systemami teleinformatycznymi,
- call (Contact) center,
- sprzedaż komputerów, urządzeń telekomunikacyjnych oraz oprogramowania,
- dzierżawa i najem komputerów, urządzeń telekomunikacyjnych oraz oprogramowania,
- działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie telekomunikacji i informatyki,
- działalność związana z przetwarzaniem danych,
- działalność rachunkowo-księgowa,
- pozostała działalność wspierająca usługi finansowe,
- doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania,
- działalność badawczo-rozwojowa.

EXATEL to polski operator telekomunikacyjny oraz dostawca usług teleinformatycznych (ICT) i cyberbezpieczeństwa. Zbudował i zarządza jedną z największych sieci światłowodowych w Polsce, liczącą ponad 20 000 km. Tworzy rozwiązania dla biznesu, innych operatorów oraz sektora publicznego. Dostarcza transmisję danych we wszystkich polskich bankach komercyjnych i 83 spółkach sektora energetycznego. Zarządza połączeniami z 265 operatorami krajowymi i 135 zagranicznymi. Jest obecny w międzynarodowych punktach wymiany ruchu w Londynie, Frankfurt, Amsterdamie, Moskwie i Kijowie.

Skład Zarządu EXATEL S.A. na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Nikodem Bończa-Tomaszewski	Prezes Zarządu
Rafał Magryś	Wiceprezes Zarządu
Marcin Malicki	Wiceprezes Zarządu

Po dniu bilansowym tj. po 31 grudnia 2018 roku doszło do następujących zmian w składzie Zarządu:

Marcin Malicki	dnia 14 listopada 2018 roku złożył wypowiedzenie umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania, ze skutkiem rozwiązującym umowę z dniem 14 lutego 2019 roku tj. ostatni dzień pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu.
----------------	---

2.2. Jednostka zależna konsolidowana

Nazwa: ENERGO-TEL S.A.. (dalej „ENERGO-TEL”)

Siedziba: 04-203 Warszawa, ul. Murmańska 25

KRS: 0000117327 (Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy KRS)

NIP: 967-041-00-64

Kapitał podstawowy: 2 900 000,00 PLN na dzień 31 grudnia 2018 roku, w tym 29 000 akcji imiennych nieuprzywilejowanych o wartości nominalnej 100 PLN każda.

REGON: 091377751

Akcjonariat: 100% EXATEL S.A.

Podstawowe informacje o profilu działalności ENERGO-TEL w 2018 roku

ENERGO-TEL jako spółka zależna wchodząca w skład Grupy Kapitałowej EXATEL prowadzi zarobkową działalność gospodarczą, usługową i handlową na rachunek własny i w pośrednictwie. Zakres działalności obejmuje przede wszystkim świadczenie usług z zakresu eksploatacji, serwisu i budowy ogólnopolskich sieci światłowodowych i węzłów łączności wraz z urządzeniami telekomunikacyjnymi i towarzyszącej infrastruktury technicznej niezbędnej do funkcjonowania węzłów telekomunikacyjnych.

W 2018 roku działalność ENERGO-TEL koncentrowała się na poniższych obszarach działalności:

- Serwis węzłów telekomunikacyjnych,
- Serwis doziemnej i napowietrznej sieci światłowodowej,
- Serwis urządzeń i instalacji radioliniowych,
- Wykonawstwo na terenie całej Polski w zakresie,
- Serwis systemów teletransmisji przewodowej,
- Serwis systemu łączności trunkingowej,
- Serwis systemu komutacyjnego,
- Obsługa systemów łączności mobilnej,
- Serwis i obsługa okablowania strukturalnego,
- Serwis systemów zasilania urządzeń telekomunikacyjnych,
- Serwis urządzeń klimatyzacyjnych,
- Wsparcie klientów w zakresie administrowania majątkiem oraz zarządzania zasobami infrastruktury telekomunikacyjnej.

Skład Zarządu ENERGO-TEL S.A. dzień 31 grudnia 2018 roku:

Sebastian Wydra Prezes Zarządu

Marcin Dobosz Wiceprezes Zarządu ds. Technicznych

Po dniu bilansowym tj. po 31 grudnia 2018 roku nie nastąpiły żadne zmiany w składzie Zarządu.

2.3. Pozostała jednostka

Nazwa: QBiTT Sp. z o.o. (dalej „QBiTT”)

Siedziba: 00-504 Warszawa, ul. Nowy Świat 6/12

KRS: 0000713345 (Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy KRS).
Rejestracja w KRS została dokonana w dniu 12 stycznia 2018 roku.

NIP: 701-077-06-02

Kapitał podstawowy: 1 044 000,00 PLN na dzień 31 grudnia 2018 roku

REGON: 368573452

Akcjonariat: Polska Grupa Zbrojeniowa S.A. 60% (6 264 udziały o łącznej wartości 626.400, 00 PLN), EXATEL S.A. 40% (4 176 udziałów o łącznej wartości 417 600,00 PLN) – na dzień 31 grudnia 2018 roku.

W dniu 10 stycznia 2019 roku EXATEL dokonał sprzedaży 40% udziałów należących do Spółki i tym samym nie posiada już żadnych udziałów w QBiTT Sp. z o.o.

Skład Zarządu QBiTT Sp. z o.o. na dzień 31 grudnia 2018 roku:

Mateusz Roszkiewicz	Członek Zarządu (Członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji)
---------------------	---

Po dniu bilansowym tj. po 31 grudnia 2018 roku do dnia sprzedaży udziałów tj. do 10 stycznia 2019 roku nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu.

3. Przewidywany rozwój Grupy Kapitałowej EXATEL

Planowany przez EXATEL rozwój jako jednostki dominującej, przekłada się na funkcjonowanie całej Grupy Kapitałowej EXATEL.

EXATEL jako Spółka Skarbu Państwa wpisuje się w budowę cybersuwerenności Polski w dwóch obszarach. Jako podmiot gospodarczy poprzez świadczenie usług ICT i cyberbezpieczeństwa dla szerokiego grona klientów biznesowych w kraju i zagranicą, przyczynia się do rozwoju polskiego sektora ICT jako gałęzi krajowej gospodarki. Natomiast jako firma telekomunikacyjna działająca na rzecz sektora publicznego, a w szczególności na rzecz obronności i bezpieczeństwa wewnętrznego kraju, EXATEL jest istotnym elementem systemu infrastruktury krytycznej Państwa. EXATEL jako firma działająca na krajowym oraz międzynarodowym rynku i uczestnik globalnego wyścigu technologicznego, wpisuje się w rozwój polskiej gospodarki cyfrowej. Jako należący do Skarbu Państwa zaufany partner świadczący usługi łączności i cyberbezpieczeństwa dla sektora publicznego, EXATEL jest kluczowym aktywem zapewniającym Państwu realne narzędzia samodzielnej obecności w cyberprzestrzeni.

EXATEL zamierza kontynuować politykę rozwoju Spółki w czterech kluczowych dziedzinach:

- telekomunikacji,
- cyberbezpieczeństwa,
- świadczenia usług ICT,
- prac badawczo-rozwojowych.

Głównym celem strategicznym EXATEL na rok 2019 i lata kolejne jest budowanie pozycji Spółki jako dochodowego dostawcy unikalnych i bezpiecznych rozwiązań teleinformatycznych dla sektora publicznego, biznesu i operatorów w oparciu o własną sieć światłowodową. Aby osiągnąć ten cel, EXATEL kieruje swoją ofertę do podmiotów z sektora finansowego, energetycznego, korporacyjnego, SME, operatorów krajowych i zagranicznych, rynku instytucji publicznych oraz przemysłu obronnego.

Aby osiągnąć założone cele, a także w pełni zaspokoić potrzeby klientów oraz poprawić rentowność prowadzonej działalności, EXATEL nie poprzestaje na świadczeniu tradycyjnych usług telekomunikacyjnych. Postępująca ewolucja rynku telekomunikacyjnego spowodowała, że obok podstawowej i tradycyjnej działalności, Spółka koncentruje się również na stałym rozwoju wachlarza oferowanych rozwiązań. Jednym z kluczowych kierunków rozwoju działalności EXATEL jest ekspansja na rynku usług bezpieczeństwa. Ten segment rynku, w wyniku coraz większej złożoności systemów informatycznych oraz rosnącego zagrożenia atakami zewnętrznymi i wewnętrznymi, wykazuje największą dynamikę wzrostu. EXATEL

napotykał wcześniej na opór organizacji przed korzystaniem z zewnętrznych usług bezpieczeństwa. Bariery te są jednak stopniowo przełamywane w wyniku prowadzonych działań uświadamiających zagrożenia atakami wśród kadry zarządzającej i technicznej w organizacjach.

Kolejnym elementem wzrostu biznesu EXATEL jest rozwój usług ICT. EXATEL jako firma rozumie, że dziś organizacjom nie wystarczy infrastruktura telekomunikacyjna. Potrzeba jest całościowych rozwiązań dostosowanych do ich potrzeb, a także partnera, któremu mogą zaufać i który zapewni im bezpieczne i stabilne środowisko technologiczne, adekwatne do ich celów. Dlatego obecna oferta EXATEL jest bardzo szeroka i posiada zdolność do kreowania rozwiązań pod indywidualne potrzeby klienta. Obejmuje np. własne Data Center czy dostawy urządzeń. EXATEL posiada zespół certyfikowanych inżynierów wdrożeń i utrzymania, programistów, architektów, project managerów i pentesterów. Jako organizacja oferuje już nie tylko dostarczanie urządzeń (reselling), ale także kompleksowe projektowanie rozwiązania oraz wdrażanie i utrzymanie.

Istotnym czynnikiem zwiększającym skuteczność podejmowanych działań sprzedażowych będzie kontynuacja kluczowych inicjatyw uruchomionych w 2018 roku w obszarze marketingu i komunikacji. Działania te mają na celu podniesienie świadomości marki EXATEL oraz zwiększenie zainteresowania ofertą usług wiązanych.

EXATEL poszukuje również innych nowych czynników wzrostu. Spółka pozyskała środki na realizację projektów badawczo-rozwojowych mających na celu zaprojektowanie własnych rozwiązań telekomunikacyjnych, które w przyszłości mogą zaowocować znaczącym podniesieniem efektywności kosztowej Spółki, jak również skomercjalizowaniem efektów prac rozwojowych. W obszarze telekomunikacyjnym prowadzony będzie w dalszym ciągu proces optymalizacji infrastruktury telekomunikacyjnej oraz zastępowanie wykorzystania obcej infrastruktury na rzecz rozwoju własnej sieci.

Zakładane kierunki EXATEL zamierza realizować poprzez:

- rozwój kompetencji technologicznych, sprzedażowych i efektywnościowych,
- rozwój infrastruktury,
- reorientacja na rynku (w zakresie obsługiwanych sektorów i oferowanych produktów),
- cyfrową transformację EXATEL,
- wzmocnienie marki i efektywny marketing,
- badania i rozwój nowych technologii i nowych produktów.

Powyższe działania planowane w roku 2019 i w latach kolejnych mają na celu zwiększenie konkurencyjności EXATEL na bardzo trudnym rynku usług telekomunikacyjnych, który jest

obecnie nasycony i wymaga ukierunkowania działań m.in. na zmniejszenie przecen, utrzymanie klienta oraz pozyskiwanie nowych klientów.

Jednocześnie EXATEL zwiększa swoje znaczenie w roli moderatora dyskusji o przyszłości telekomunikacji w Polsce. W szczególności w obszarze modelu wdrożenia sieci 5G w Polsce. EXATEL zaproponował budowę jednej sieci hurtowej 5G z wykorzystaniem częstotliwości 700 MHz (#Polskie5G), która pozwoli na realne sprostanie kluczowym wyzwaniom, które stoją przed Polską w latach 2020-2030 w obszarach budowy polskiej cyberprzestrzeni, takimi jak: Przemysł 4.0, cyfrowe państwo, cybersuwerenność, rozwiązanie problemu „białych plam”, wdrożenie ogólnokrajowej bezprzewodowej sieci łączności specjalnej. Wdrożenie sieci 5G w proponowanym przez EXATEL modelu hurtowym umocniłoby rolę EXATEL jako narodowego operatora oraz kluczowego dostawcy usług telekomunikacyjnych i cyberbezpieczeństwa dla sektora publicznego.

Celem EXATEL jest stanie się dochodowym dostawcą unikalnych, bezpiecznych rozwiązań teleinformatycznych w oparciu o własną sieć światłowodową dla biznesu, sektora publicznego i operatorów.

Działalność w obszarze Grupy Kapitałowej będzie kontynuowana poprzez dalszą współpracę EXATEL, w szczególności ramach realizacji umowy eksploatacyjnej i umowy inwestycyjnej. Ponadto ENERGO-TEL będzie kontynuował dla EXATEL projekty budowy sieci światłowodowej oraz budowy systemów teletransmisyjnych.

4. Kluczowe czynniki i wydarzenia wpływające na sytuację Grupy Kapitałowej EXATEL

4.1. Rozwój rynku, tendencje, nowe technologie

W ciągu ostatnich kilku lat widać wyraźny trend konsolidacyjny na rynku telekomunikacyjnym. W efekcie przejęć przez globalnych graczy liczba funkcjonujących operatorów w poszczególnych regionach świata spada. Trend ten widać szczególnie dobrze na rynkach Ameryki Północnej i Azji, ale również i Europy, gdzie obserwowane jest dążenie do powstania 2-3 paneuropejskich operatorów. Firmy te będą w stanie samodzielnie realizować swoje usługi na terenie starego kontynentu oraz w oparciu o posiadane przez siebie zasoby, będą kontrolować tranzyt transmisji danych na linii wschód-zachód.

Jednym z głównych powodów takiej sytuacji jest „wojna cenowa” na rynku usług hurtowych i detalicznych, duży wpływ regulacji prawnych (szczególnie na rynku Unii Europejskiej) oraz postrzeganie transmisji danych jako towaru masowego. To wszystko powoduje, że działalność operatorów poddawana jest stałej presji finansowej.

Jej głównymi czynnikami są:

- spadek marży podstawowych usług jak transmisja danych,
- malejąca rentowość całego sektora,
- wzrost kosztów utrzymania infrastruktury,
- nieustanny wzrost zapotrzebowania na pasmo.

Aby sprawnie funkcjonować i nadal się rozwijać, firmy telekomunikacyjne na całym świecie szukają nowych ścieżek swojego rozwoju.

Rynek telekomunikacyjny w Polsce

W Polsce rynek telekomunikacyjny podlega takim samym przemianom, jak rynki światowe. Jednak do ogólnych czynników dochodzą także inne, specyficzne dla naszego regionu. Niewątpliwie sporym utrudnieniem są duże inwestycje ze środków publicznych, które były i są nadal prowadzone w sposób nieskoordynowany, często w oderwaniu od rachunku ekonomicznego oraz realnych potrzeb ich końcowych użytkowników. Dodatkowo dochodzą jeszcze kwestie regulacji prawnych – zarówno krajowych, jak i tych wynikających z działalności Komisji Europejskiej. Warty uwagi są kwestie związane z dodatkowymi obowiązkami dla operatorów w zakresie ochrony przetwarzanych danych osobowych czy kwestie regulacji stawek hurtowych za świadczone usługi telekomunikacyjne.

Jednak widać również i pozytywne trendy. Przede wszystkim zauważalny jest wzrost wolumenu i całkowitej wartości usług telekomunikacyjnych i usług powiązanych na rynku

biznesowym, konsumenckim i publicznym. Związane jest to z rosnącym znaczeniem technologii IT oraz cyfrowej komunikacji w obecnym życiu społecznym i gospodarczym.

Nadchodząca rewolucja 5. generacji

Wzrost znaczenia technologii telekomunikacyjnej widać także w nadchodzącej rewolucji wdrożenia 5G, do której już teraz trwają przygotowania. W Polsce obecnie trwa dyskusja zapoczątkowana przez EXATEL dotycząca modelu jej wdrożenia. EXATEL zaproponował wdrożenie sieci 5G w Polsce w modelu hurtowym w oparciu o częstotliwości 700 MHz. Według koncepcji EXATEL wspólną infrastrukturę zbudowałoby konsorcjum publiczno-prywatne, w którym EXATEL pełniłby m.in. rolę koordynatora systemu oraz rolę operatora bezprzewodowej sieci łączności specjalnej.

Niezależnie od końcowej decyzji polskiego rządu, jest pewne, że sam proces przejścia z 4G na 5G zdominuje działanie branży na lata 2020 – 2030. Szczególnie, że zmiana ta dotyczy nie tylko samych urządzeń końcowych, ale również wymaga ogromnej modernizacji infrastruktury światłowodowej, zarówno na poziomie zwiększenia jej ogólnej przepustowości, jak i technologii zarządzania nią oraz ruchem przez nią przechodzącym.

W tym kontekście należy zwrócić uwagę na ważną zmianę, którą dla rynku operatorskiego przyniesie technologia 5G. Postęp technologiczny sprawia, że wiele rozwiązań typu hardware można zastąpić odpowiednim oprogramowaniem. To z kolei pozwala szybciej i efektywniej kosztowo dostosowywać sieć do zmieniających się warunków rynkowych. Pozwala to też w sposób scentralizowany zarządzać ruchem w całej rozległej sieci. Wszystko w oparciu o „software defined networks” (w skrócie SDN, sieć programowalna), czyli sieci sterowanych z poziomu oprogramowania oraz do „network function virtualization” (w skrócie NFV, wirtualizacja funkcji sieciowych). W efekcie oznacza to także nowe możliwości rozwoju dla krajowego sektora ICT (ang. Information and Communication Technology) i realny udział polskich przedsiębiorstw w globalnym łańcuchu dostawców rozwiązań dla 5G.

Cyberbezpieczeństwo

Ostatnie miesiące to duże ożywienie w kwestii cyberbezpieczeństwa. Z roku na rok rośnie świadomość zagrożeń płynących z cyberprzestrzeni. Wiąże się to przede wszystkim z:

- gwałtownie wzrastającą liczbą ataków, których celem jest kradzież danych i wymuszenia finansowe przez szantaż ich ujawnieniem,
- coraz powszechniejszymi atakami bazującymi na zaufaniu do producentów oprogramowania (tzw. supply chain attacks),
- wzrostem zainteresowania zorganizowanych grup hakerskich atakami na sieci i systemy automatyki przemysłowej, w tym wchodzące w zakres infrastruktury krytycznej państwa,

- coraz większej świadomości kompleksowej ochrony zasobów i wykorzystania usług typu Security Operations Center (SOC), wzrostem wiedzy o skali realnych zagrożeń i ewentualnych strat z nimi związanych.

Oprócz rosnącej świadomości ważne dla rozwoju rynku cyberbezpieczeństwa okazały się pierwsze akty prawne, które wymagają konkretnych działań. Wśród kluczowych należy wymienić Dyrektywę General Data Protection Regulation „GDPR” tj. Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych „RODO” oraz Dyrektywę Network and Information Systems Directive „NIS” (Ustawa o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa dalej „UoKSC”). Od 2018 roku mocno kształtują one rynek cyberbezpieczeństwa. Ich zapisy wymuszają na przedsiębiorcach, instytucjach publicznych i operatorach usług kluczowych poważne podejście do kwestii stałego monitorowania zdarzeń w sieciach oraz szybką i skuteczną wymianę informacji w tym obszarze, tak by móc samodzielnie wykryć atak oraz w sposób systematyczny na niego zareagować i poinformować swoje otoczenie biznesowe. W praktyce oznacza to większe zainteresowanie ofertą związaną z cyberbezpieczeństwem, rozwojem tych usług i potencjalną szansą dla telekomów, również dla EXATEL.

Cyberbezpieczeństwo a kwestia bezpieczeństwa państwa

Rosnąca świadomość znaczenia cyberprzestrzeni dla całego społeczeństwa widoczna jest także w działaniach polskiego rządu. Zagrożenie cyberatakami dla Państwa zaczyna być traktowane analogicznie do zagrożeń dotyczących fizycznego jego terytorium. Widoczne jest to przede wszystkim w dwóch aspektach. Po pierwsze, zakres ten doczekał się własnych regulacji w postaci Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa. Drugim zaś aspektem jest budowa przez sektor publiczny narzędzi i kompetencji do kontroli cyberprzestrzeni, gdzie szczególnie widoczne jest dążenie przez Państwo do aktywnego kształtowania warunków w świecie cyfrowym i zasad w nim panujących. A dzieje to się m.in. poprzez realizowany proces odbudowy kompetencji telekomunikacyjnych czy trwającą dyskusję nt. uczestnictwa Państwa we wdrażaniu technologii 5G.

4.2. Zmiany w otoczeniu prawnym

Ubiegły rok był trudny dla rynku telekomunikacyjnego. Operatorzy telekomunikacyjni w kraju od lat borykają się z tymi samymi problemami tj. spadkiem przychodów i marży z podstawowych usług, poszukiwaniem źródeł nowych wpływów oraz niekorzystnymi regulacjami, mającymi negatywny wpływ na wyniki.

W roku 2018 wprowadzono istotne zmiany krajowych i unijnych przepisów regulujących sektor telekomunikacyjny. Kilkakrotnie zmieniano ustawę Prawo telekomunikacyjne. Najobszerniejsza nowelizacja z dnia 10 maja 2018 roku, obowiązująca od dnia 12 grudnia 2018 roku, wprowadziła zmiany obowiązków sprawozdawczych przedsiębiorców

telekomunikacyjnych, wprowadziła nowe formy umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, ograniczyła możliwość dokonywania zmian umów za pomocą środków komunikowania się na odległość oraz gruntownie zmieniła zasady świadczenia usług o podwyższonej opłacie, znacząco podnosząc ryzyko finansowe przedsiębiorców telekomunikacyjnych związane z ich świadczeniem.

Nowelizacja wynikająca z ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa doprecyzowała wymagania nakładane na Operatorów Usług Kluczowych w zakresie prewencji, monitorowania oraz reagowania na incydenty z zakresu cyberbezpieczeństwa. Drobniejsze zmiany były związane z wejściem w życie ustawy – Prawo przedsiębiorców oraz ustaw dotyczących niektórych organów państwowych. Wydano szereg rozporządzeń wykonawczych związanych z tymi zmianami ustawowymi. W roku 2018 trwały konsultacje kolejnych nowelizacji, z których najważniejsze znaczenie dla EXATEL będzie miała nowelizacja Prawa telekomunikacyjnego dotycząca gospodarki częstotliwościami oraz obszerna nowelizacja ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych tworząca warunki do budowy sieci 5G.

W Ministerstwie Cyfryzacji trwały prace nad dokumentami programowymi dotyczącymi przyszłości telekomunikacji. Podstawowe znaczenie miały przygotowania strategii 5G dla Polski, skoncentrowane głównie na zapewnieniu odpowiednich zasobów częstotliwościowych i warunków budowy sieci. Aktualizowano również Narodowy Plan Szerokopasmowy, który zgodnie z wymaganiami unijnymi, ma zapewnić każdemu obywatelowi dostęp do łącza o przepływności minimum 100 Mb/s.

Istotne zmiany wystąpiły w zakresie regulacji rynków telekomunikacyjnych. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej zakończył regulację krajowego rynku świadczenia usługi przyłączenia do stacjonarnej sieci telefonicznej dla konsumentów, dla abonentów instytucjonalnych oraz krajowego rynku usług rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej. Cały rok 2018 trwały prace nad uregulowaniem stawek za usługi zakańczania połączeń w sieciach stacjonarnych (FTR), co bezpośrednio dotyczy EXATEL. Początkowa propozycja Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) polegająca na obniżeniu opłaty za zakończenie połączenia do 0,32 gr/min., została zakwestionowana w wyniku sprzeciwu przedsiębiorców telekomunikacyjnych. W grudniu 2018 roku opublikowano projekty decyzji przewidujących ustalanie wysokości stawek za zakańczanie połączeń przez Prezesa UKE, zgodnie z zaleceniem Komisji Europejskiej. Można przewidywać, że w przyszłości doprowadzi to do obniżenia stawek, ale nie są znane terminy wdrożenia ani założenia modelu finansowego tej regulacji.

Rozpoczęto regulowanie działalności największych operatorów sieci kablowych. Po dwukrotnych konsultacjach Prezes UKE wydał decyzje, którymi określił warunki dostępu do infrastruktury technicznej operatora w zakresie kanalizacji kablowej oraz kanalizacji telekomunikacyjnej siedmiu największych operatorów. Rozwijają się również prowadzona przez

Prezesa UKE regulacja infrastruktury technicznej należącej do przedsiębiorców z innych sektorów infrastrukturalnych, w szczególności sektora energetycznego, w związku z wykorzystaniem tej infrastruktury do budowy szerokopasmowych sieci telekomunikacyjnych. Rozszerzają się obowiązki przedsiębiorców w zakresie informowania o posiadanych zasobach infrastruktury telekomunikacyjnej.

Kontynuowane były postępowania związane z rozliczeniem dopłat do kosztu usługi powszechnej za lata 2006-2011. Decyzje Prezesa UKE w tych sprawach, na skutek wyroków sądowych były zmieniane, a należności na rzecz Orange Polska z tytułu dopłaty zostały znacząco podwyższone. Spowodowało to poważne zwiększenie obciążeń EXATEL z tego tytułu.

W okresie sprawozdawczym trwały prace nad wygospodarowaniem zasobów częstotliwości niezbędnych do budowy sieci 5G. Opracowany został „Krajowy plan działań zmiany przeznaczenia pasma 700 MHz w Polsce” oraz prowadzono dyskusję nad sposobem zagospodarowania tego pasma dla sieci 5G. Prowadzone były prace nad założeniami refarmingu w innych pasmach istotnych dla budowy tej sieci. Kilka decyzji Prezesa UKE w sprawach odnowienia uprawnień do częstotliwości pozwoliło na krytyczną weryfikację wysokości opłat za te uprawnienia, które w latach ubiegłych zostały ukształtowane na bardzo wysokim poziomie.

W maju 2018 roku rozpoczęto stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO), które wymagało wielu dostosowań po stronie przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Kontynuowano wdrażanie rozporządzenia UE 2015/2120 w sprawie otwartego Internetu, w szczególności przez uruchomienie certyfikowanego mechanizmu monitorowania jakości usługi dostępu do Internetu, co może mieć wpływ na dochodzenie roszczeń dotyczących niewłaściwej jakości tej usługi. W grudniu 2018 roku opublikowano Europejski kodeks łączności elektronicznej, który powinien być zaimplementowany w ciągu dwóch lat i z wysokim prawdopodobieństwem będzie wymagał przygotowania nowej ustawy Prawo telekomunikacyjne. Również w grudniu 2018 roku opublikowano nowelizację rozporządzenia UE 2015/2120, która przewiduje nową kategorię regulowanych usług łączności wewnątrzunijnej, w ramach której od 15 maja 2019 roku cena detaliczna usług głosowych oraz usług SMS dla konsumentów zostanie ograniczona stawkami ustalonymi w rozporządzeniu. Bardzo istotne zmiany dla sektora telekomunikacyjnego wynikają z przepisów prawa Unii Europejskiej. Część tych zmian nastąpiła w roku 2018, kolejne zmiany o bardzo szerokim zasięgu będą wdrażane w okresie kolejnych dwóch lat.

4.3. Zagrożenia dla prowadzonej działalności Grupy Kapitałowej

Na działalność EXATEL jako jednostki dominującej, a tym samym na działalność całej Grupy Kapitałowej oraz na jej przyszłe wyniki finansowe mogą mieć wpływ poniższe czynniki ryzyka:

Rodzaj czynników ryzyka	Kluczowe czynniki ryzyka
ryzyka rynkowe i przychodowe	<ul style="list-style-type: none"> • Stała, silna presja cenowa w segmentach usług świadczonych przez Spółkę, wymuszona przez agresywną politykę cenową innych operatorów. • Wzrost stawek za zakańczanie połączeń – w wyniku zmiany warunków rozliczeń możliwy jest zarówno wzrost kosztów EXATEL, jak również utrata ruchu hurtowego za pośrednictwem sieci EXATEL. • Konkurencja ze strony operatorów linii światłowodowych zbudowanych dzięki dotacjom budżetowym, takim jak regionalne sieci szerokopasmowe oraz właściciele infrastruktury telekomunikacyjnej, dla których telekomunikacja nie jest głównym źródłem przychodu związanych m.in. z branżą energetyczną, kolejową, przesyłu surowców. • Nałożenie przez regulatora obowiązku dostępu telekomunikacyjnego dzierżawienia włókien innym operatorom na warunkach określonych przez UKE, co - dzięki skorzystaniu z łączy Spółki - może bezpośrednio przełożyć się na liczbę złożonych przez nich ofert konkurencyjnych wobec EXATEL. • Konsekwencje dokonywanej w ostatnich latach konsolidacji rynku i przejmowania firm z branży telekomunikacyjnej przez inne podmioty, czego rezultatem może być dalszy spadek marż oraz ograniczenie zapotrzebowania na dzierżawę łączy.
ryzyka operacyjno-kadrowe	<ul style="list-style-type: none"> • Trudności w pozyskaniu i utrzymaniu pracowników ze względu na stałą presję związaną ze wzrostem wynagrodzeń na rynku pracy w sektorze ICT. • Opóźnienie w procesie cyfrowej transformacji EXATEL.
ryzyka regulacyjno-prawne	<ul style="list-style-type: none"> • Konieczność dostosowania się do wymogów Ustawy o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa. • Zmiana strategii cyberbezpieczeństwa Państwa, co wpływa na kierunki strategiczne Spółki jako organizacji wyspecjalizowanej w dziedzinie cyberbezpieczeństwa. • Zmiany w zakresie polityki państwa w obszarze finansowania prac badawczo-rozwojowych oraz trudności z pozyskaniem środków na projekty badawczo-rozwojowe

	<p>ze względu na ich zbyt małą pulę przeznaczoną dla podmiotów z województwa mazowieckiego.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Możliwe naruszenia przepisów ochrony danych osobowych i związane z tym kary finansowe. • Planowane wprowadzenie regulacji obniżającej poziom stawek na rynku zakańczania połączeń (FTR). • Inne zmiany prawno-regulacyjne.
<p>ryzyka techniczne i technologiczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nasilające się w całej cyberprzestrzeni ataki hakerskie, szczególnie na infrastrukturę krytyczną, m.in. w obszarze finansów, energetyki, telekomunikacji, e-commerce wymagające zwiększenia nakładów przez Spółkę na zabezpieczanie infrastruktury i usług świadczonych klientom. • Kosztowne i pracochłonne dostosowanie procedur, procesów i systemów informatycznych do nowych technologii i metodyk wykonywania zadań. • Procesy geopolityczne mogące powodować problemy z dostępem do rozwiązań wybranych dostawców. • Trudna współpraca z sektorem energetycznym może spowodować utratę ważnych relacji w sieci światłowodowej Spółki. • Intensywny rozwój sieci światłowodowych w dostępie abonenckim w Polsce jak i w Europie może spowodować problemy z dostępem do podwykonawców budujących sieci światłowodowe oraz może zwiększyć koszty budowy sieci.

Zarząd EXATEL na bieżąco monitoruje otoczenie rynkowe z uwzględnieniem możliwości materializacji poszczególnych ryzyk oraz podejmuje stosowne działania pozwalające na minimalizację ich negatywnego wpływu na sytuację ekonomiczną Grupy Kapitałowej.

5. Sytuacja ekonomiczno-finansowa Grupy Kapitałowej EXATEL

5.1. Wyniki Grupy Kapitałowej za rok 2018

5.1.1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2018	Stan na dzień 31.12.2017	% zmiana
Aktywa trwałe	433 003,5	431 057,2	0,5%
Rzeczowe aktywa trwałe	328 292,1	319 846,1	2,6%
Wartości niematerialne	72 524,7	81 978,1	-11,5%
Należności finansowe	351,5	527,5	-33,4%
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych	0,0	417,6	-
Pozostałe aktywa długoterminowe	9 015,9	7 993,1	12,8%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	22 819,3	20 294,8	12,4%
Aktywa obrotowe	156 989,9	184 607,5	-15,0%
Zapasy	1 647,8	1 670,6	-1,4%
Należności z tytułu dostaw i usług	69 083,8	63 992,4	8,0%
Należności z tytułu podatku dochodowego	306,0	538,7	-43,2%
Pozostałe należności finansowe	0,0	2 298,7	-
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	20 871,7	17 960,6	16,2%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	65 080,6	98 146,5	-33,7%
SUMA AKTYWÓW	589 993,5	615 664,7	-4,2%
Kapitał własny	481 611,3	503 167,8	-4,3%
Kapitał podstawowy	576 854,6	576 854,6	0,0%
Zyski zatrzymane	-95 243,3	-73 686,8	29,3%
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	108 382,2	112 496,9	-3,7%
Zobowiązania długoterminowe	22 797,6	24 207,9	-5,8%
Pozostałe zobowiązania	3,7	3,7	0,0%
Leasing	331,2	326,2	1,5%
Rezerwy długoterminowe	540,1	541,1	-0,2%
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe	21 922,6	23 337,0	-6,1%
Zobowiązania krótkoterminowe	85 584,6	88 289,1	-3,1%
Rezerwy krótkoterminowe	3 314,0	9 083,1	-63,5%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	64 853,2	55 728,6	16,4%
Leasing	211,8	375,7	-43,6%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	0,0	50,8	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	0,0	16 343,9	-
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe	4 699,0	3 475,7	35,2%
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	12 506,6	3 231,4	287,0%
SUMA KAPITAŁÓW I ZOBOWIĄZAŃ	589 993,5	615 664,7	-4,2%

5.1.2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Wyszczególnienie	Okres 1-12 2018	Okres 1-12 2017	% zmiana
Przychody ze sprzedaży	384 286,2	418 526,5	-8,2%
Koszt własny sprzedaży	(352 819,5)	(396 356,6)	-11,0%
Zysk/(strata) brutto ze sprzedaży	31 466,7	22 169,9	41,9%
% przychodów ze sprzedaży ogółem	8,2%	5,3%	54,6%
Koszty sprzedaży	(15 877,8)	(13 068,8)	21,5%
Koszty ogólnego zarządu	(42 009,6)	(34 454,1)	21,9%
Zysk/(strata) ze sprzedaży	(26 420,8)	(25 353,0)	
% przychodów ze sprzedaży ogółem	-6,9%	-6,1%	
Pozostałe przychody operacyjne	6 690,6	2 427,1	175,7%
Pozostałe koszty operacyjne	(5 706,4)	(3 355,4)	70,1%
EBIT	(25 436,6)	(26 281,4)	
% przychodów ze sprzedaży ogółem	-6,6%	-6,3%	
Przychody finansowe	1 718,2	1 680,0	2,3%
Koszty finansowe	(484,8)	(419,6)	15,5%
Zysk/(strata) brutto	(24 203,1)	(25 020,9)	
% przychodów ze sprzedaży ogółem	-6,3%	-6,0%	
Podatek dochodowy	2 660,1	4 244,8	-37,3%
Zysk/(strata) netto	(21 543,0)	(20 776,2)	
% przychodów ze sprzedaży ogółem	-5,6%	-5,0%	
Inne całkowite dochody netto	(13,5)	(12,4)	
ŁĄCZNE CAŁKOWITE DOCHODY	(21 556,5)	(20 788,6)	3,7%
EBITDA	44 550,3	40 020,2	11,3%
% przychodów ze sprzedaży ogółem	11,6%	9,6%	21,2%

Rok 2018 Grupa Kapitałowa EXATEL zakończyła stratą netto w wysokości -21 543,0 tys. PLN. EBITDA wyniosła 44 550,3 tys. PLN i uległa poprawie o 4 530,1 tys. PLN w stosunku do roku poprzedniego.

5.1.3. Kluczowe wskaźniki finansowe Grupy Kapitałowej

Wyszczególnienie	Okres 1-12 2018	Okres 1-12 2017
Rentowność sprzedaży netto ROS (w %)		
wynik finansowy netto x 100% / przychody netto	-5,6%	-5,0%
Rentowność kapitału własnego ROE (w %)		
wynik finansowy netto x 100% / (kapitał własny - wynik finansowy netto)	-4,3%	-4,0%
Stopa zadłużenia (w %)		
zobowiązania razem x 100% / aktywa	18,4%	18,3%
Wskaźnik płynności		
aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe	1,83	2,09

W związku z ponoszoną stratą netto wskaźniki rentowności Grupy Kapitałowej EXATEL są ujemne, a ich wysokość za 2018 rok jest zbliżona do wskaźników za rok poprzedni.

Grupa Kapitałowa finansuje swoją działalność w głównej mierze ze środków własnych i utrzymuje bezpieczny poziom płynności finansowej.

5.1.4. Podsumowanie kluczowych wyników finansowych osiągniętych przez Spółki Grupy Kapitałowej

Podstawowe wyniki jednostkowe kluczowych spółek Grupy Kapitałowej EXATEL (w tys. PLN)

Spółka	Przychody ze sprzedaży	Wynik brutto	Wynik netto
EXATEL S.A.	380 347,2	-22 881,3	-20 557,0
ENERGO-TEL S.A.	31 382,6	111,6	206,4

6. Pozostałe informacje

6.1. Informacja o nabyciu udziałów (akcji) własnych

Spółki z Grupy Kapitałowej EXATEL w 2018 roku nie nabywały akcji własnych.

6.2. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej EXATEL

Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej na koniec 2018 roku wynosiło 514 osób.

6.3. Osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Działalność badawczo-rozwojowa w Grupie Kapitałowej EXATEL prowadzona jest wyłącznie przez jednostkę dominującą.

Strategicznym celem realizowanego w Spółce programu badawczo-rozwojowego jest stworzenie w perspektywie kilku lat innowacyjnych produktów i usług, a poprzez komercjalizację wyników badań, uzyskanie dodatkowych przychodów i rozwój na rynkach dotychczas będących poza zasięgiem firmy.

W 2019 roku Spółka EXATEL zamierza kontynuować realizację projektu badawczo-rozwojowego SDNbox, a także w październiku 2019 roku planuje zakończyć projekt TAMA. Kompleksowa i przemyślana realizacja własnych projektów badawczo-rozwojowych docelowo ma przynieść dodatkowe oszczędności w ramach codziennej działalności Spółki. Nie bez znaczenia jest także rozwój kompetencji pracowników realizujących prace badawczo-rozwojowe i możliwość pozyskana do projektów nowych pracowników o wysokich kompetencjach.

6.4. Ochrona środowiska

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, spółki z Grupy Kapitałowej w 2018 roku realizowały obowiązki sprawozdawcze oraz uiszczały opłaty z tytułu korzystania ze środowiska.

6.5. Postępowania sądowe, arbitrażowe i administracyjne

Spółki Grupy Kapitałowej na dzień sporządzania sprawozdania nie prowadzą postępowań o istotnym znaczeniu z punktu widzenia działalności Grupy Kapitałowej EXATEL.

6.6. Realizacja uchwał Walnych Zgromadzeń

Walne Zgromadzenia spółek Grupy Kapitałowej EXATEL w roku 2018 wypełniły obowiązki nałożone przepisami Kodeksu Spółek Handlowych podejmując uchwały zatwierdzające sprawozdania finansowe i sprawozdania zarządów z działalności Spółek za 2017 rok.

Warszawa, dnia 28 marca 2019 roku.

Zarząd EXATEL S.A.:

Nikodem Bończa-Tomaszewski

Rafał Magryś